

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak, nyiltterek és hirdetések.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Égész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyilttér petítésora 50 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Felelős szerkesztő:

DÉKÁNY MIHÁLY.

Főszerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és laptulajdonos:

STRAUSZ SÁNDOR.

Nagybójtai elmélkedések.

Az a komoly nap, midőn az egyház szolgálja szentelt hamút szór a hívő fejére azon megrendítő figyelmeztetéssel: emlékezzél oh ember, hogy por vagy és porrá leszel!

Kedves olvasóm! Ön talán mosolyog és gondol azon sok órára, melyek egy év között képezik.

Ön nevet és gondol azon óriási mindegyre, melyet az örökkévalóság számára építve vél. Ön mosolyog és eszébe jön az a sok ember, akik áthatva a legvirágzóbb lét által, tréfálnak, ujjongnak és testalkatuk mostani erejét tekintve, — Mathusalemi kort elérni reménylenek! Vigyázzon kedves olvasóm, nehogy esetleg mosolygása mellett rögtön beteljesedjék önön is azon komoly jövődőlés: por vagy és porrá leszel!

Tekintszen csak körül és csakhamar változni fog könnyelmű mosolygása a legmélyebb komolysággá; mert ahová csak tekint, mindenütt az a rémitő hang tolul ön felé: hiuság minden!

Igen, bizony hiu dolog támaszkodni az időre; minthogy semmi sem rövidebb az időnél, mert ha az egyszer elmúlt, akkor mindenkorra oda van; a jelen pedig csak egy perc és a jövő bizonytalan!

Az idő egy hatalmas folyam; a jelen mindig elszűnik és mindig utána jön a jövő; minthogy pedig folyton van változás: ennélfogva mindig úgy látszik, mintha örökös állandóság uralkodnék; és ez azért van így, mert az embernek rövidlátó szeme mindig csak az egyes dolgokra tekint és nem emelkedik az egésznek szemléléséhez.

De nemcsak az időre építeni hiu dolog; hanem a világra is és mindenre, a mi benne van. Olyan ez a világ, mint egy roskatag kunyhó, melyet az első vihar halomra döntött. A légy neki rohan az égő gyertyának és ott posztul; a sást lerántja a golyó a magasságból; a falatban rejlő kigyót szétvágja az ellenség kardja; a madár dala ott csaltog a levegőben, de a légáramlat elrabolja az édes hangokat; a virág ott fejlődik a hegyen, völgyön, télen pedig elfonnyad és porrá lesz.

Azonban olyanok a világ adományai is. Az ő gazdagságai és javai elmúlnak, mint a lehelet; mert a gazdagság egyik háztól másikhoz vándorol; — mint költőzik egyik gunyokból a másikba a szegénység és a nyomor is!

Olyan ez a világ, mint az éjszaka; mert miként egy aranyos álom minket ámit és csal az éjjel: úgy ámit a világ is az ő ígéreteivel; mert ő maga is mulékony lévén, semmi tartósságot nem adhat! — Hiuság minden; mulékony ezen világ alakja is!

És micsoda a hatalom, tisztelet és szépség e világban?

Hol van azon fejedelmek hatalma, akik azelőtt az emberek milliói fölött uralkodtak; akik városokat és várakat építettek; királyokat és birodalmakat véres csatákban legyőztek?

Hol van Salamon az ő bölcsességével, Samson az ő erejével? Hová lett a dicső Ahasverus? Hová lett a volt császárok hatalma? Mindezen kérdésekre csak egy felelet van: fuit vol!

De a világ porával elenyésznek az emberek is; úgy volt az eddig, úgy van most s így lesz jövőre is! Aki a világra jön, már is utban van sirja felé! Aki napvilágra jön, az oly virág, mely a sir sötétlétébe szállni kénytelen! Az egyik jön s már is távozik a másik. Ez kincseket halmoz, az haldokolva elhagyja azokat!

Miként a folyó vizet ujjakkal tartani és megállítani nem lehet: úgy van ez az ember életével is!

Ahová csak szemünk tekint, a legmagasabb hegyeken, a bányák aknáiban, a tenger mélyében és a sziklák hasadékaiban, a városok, falvakban és a puszták magányában: mindenütt — sirokl!

S ahol csak a szél fölveri a port az ő nyugalmból: ott reánk fújja az elhalt emberek porát; amint egykor a mi porainkat is hordani fogja a szellő mások szeméibe; mert mindnyájan porból vagyunk és porrá leszünk!

Az a hamu, melyet az egyház szolgálja fejünkre hint hamvazó szerdán és az ő komoly, megrendítő szavai, arra intenek minket, hogy gondoljunk mulandóságunkra s a halálra.

Mindenütt tájáljuk a halált! Gondoljunk csak a sok temetőre széles e világban, ahol mindazok enyésznek, a kik itt már előttünk léteztek és a kik hangosan hirdetik a mi mulandóságunkat is.

Ha látni akarjuk a halált, képzeljük magunkat lelkünkben azon betegek ágyánál, ahol ők oly sokáig szenvednek, míg végre kinjajktól megszabadulnak.

Ha találni akarjuk a halált, gondoljunk azon számtalan alkalomra, a hol az rögtön megragadhat minket; s ehhez nincs is neki szüksége a tüzre, vízre, háborura, pestisre vagy éppen vépradpra; szüksége van csak egy vércseppre, amely esetleg rögtön megakad testünkben; szüksége van csak egy kavicsra, amelyen esetleg szerencsétlenül megbotlottunk és elesünk, szüksége van csak gutaütésre: és már is áldozatul estünk az irgalmatlan, kérlelhetlen halálnak!

Minden oka lehet rögtön halálnak, mert ő gyorsabban halad a villám fényénél!

Minden, ami test, ami hus, — olyan, mint a fű; minden nagyszerűség pompa, — olyan, mint a fűnek virága!

Porból van, — porrá lesz!

Memento!

Cselkó József.

Keressenek-e a nők?

A tudomány, az alapos ismeret a siker záloga. Ez tanítja hogyan kell keveset marokkolva is sokat lendíteni, szóval hogyan kell valamely pályán eredményesen működni. Egy szakmáját alaposan értő elme tíz, száz alárendelt embert el tud foglalni, azért mégis ő végzi, az ő lelke kormányoz és örökdi a sikerre, s ez a legfőbb.

Végeznek-e a férfiak mindent maguk? Korántsem. Sokszor hetekig vannak távol gyakorlati munkásságuk helyéről, vagy fekszenek betegen, anélkül, hogy az általuk vezetett vállalatok fennakadnának, mert jó-eleve úgy intézkednek, hogy távollétük alatt is minden az ő szellemükben végeztesse, s mindig találkozik egy-egy alárendelt egyéniséggel, aki őket egy időre helyettesítheti. A fő az érzelem, az irányadás. Hasonlóképpen tesznek a nők is a gondjaikra bízott gazdasági ügyekben és a háztartásban. Az idő drága, azért a kevésbé fontos dolgokat alárendelt egyéniségek, cselédek, napszámok által végeztetik, az ő utmutatásuk mellett; így telik mindenre idő, gyarapodik a jólét és ezért házuk is a rend, tisztaság és kényelem tükré.

És a városokban is találunk olyan nőket, a kik a nap legnagyobb részét boltban vagy műhelyekben töltik és házukban azért mégis rend és tisztaság uralkodik. A tisztaságot szerető nőnek egy körültekintés alatt egy porszem sem kerül ki figyelmét, a jó gazdaasszony meg jól utána tud számolni a szakácsnának, és ez a fő; mert amely cseléd ezt tudja, az nem is hagy egy porszemmet sem butoron és az utolsó csekélységig be tud számolni urnőjének.

Felmerül azonban a kérdés, vajjon mi lesz annak a szegény embernek házából, gyermekeiből, akinek nincsen módjában cselédek tartani, ha a nő a kereseti pályán van elfoglalva. Helyes kérdés, de a felelet rá igen egyszerű. Mert fordítsuk meg a kérdést. Segítve van-e a szegény emberen az által, hogy neje nem tud egyebet, csak tisztán tartani a házat? Tud-e ilyen ember nő, házat és családot eltartani? Ha nem tud, nem jobb-e reá nézve, meg sem házasodni, semmint még egy nő is, egy egész családot a nagy nyomornak kitenni? És nem-e jobb az ilyen nőre nézve, sohasem menni férjhez, semmint örökös teher, örökös cölönk lennie egy szegény ember nyakán? És nem vergődhetnek-e ki könnyebben a szegénységéből, ha mindaketten keresetképesek? Aztán a gyermeknevelés! Képes-e ilyen szegény ember gondoskodni gyermekeinek neveléséről, aki élelmőkről sem gondoskodik? És nem részesülhetnek-e inkább célszerű nevelésben, ha az anya is keres a házhoz?

Mind olyan kérdések, melyekre a mindennapi élet felel, ha elég embertelentünk van a szegénység hajlékait fölkeresni. Minél csekélyebb ott az anya munkaképessége,

K Ü L Ö N F É L É K.

Március 15.

Március 15-ét, a szabadság ünnepét szokásos és lélekemelő módon ülte meg az egész magyar nemzet. Mindenütt kegyeletes módon emlékeztek a szabadság dicső bajnokairól és ünnepélyek keretében méltatták a nap jelentőségét.

Csáktornya is ünnepelt. Délült 9 óra körül ünnepi mise volt a róm. kath. templomban, a melyen a csáktornyai iskolák, a zalaujvári és drávaszentmihályi népiskolák tanulóifjúsági tanárai és tanítói vezetésével testületileg jelentek meg. Mise után a csáktornyai iskolák tanulói saját intézeteikben, házi ünnepélyek keretében rótták le kegyeletüket. Ez iskolai ünnepélyek között legnagyobb szabású volt a tanítóképzőintézet házi ünnepe, mely a mult számunkban közölt program szerint folyt le nagy számú közönség jelenlétében.

Este a Zrínyi-szálloda nagytermében gyűlt össze a márciusi nagy napok emlékéért ünneplő közönség, hol a csáktornyai iparos ifjak egyesülete rendezte a szépen sikerült estét. Valóban megható volt, mikor az idegen ajku iparos ifjúság sorából egy-egy megjelent a pódiumon s elszavalt a neki kiosztot hazafias költeményt. Hogy a költemények és énekek betanulása mily nehézségeket okozhattak, felemlíteni is fölösleges, ha figyelembe vesszük, hogy a csáktornyai iparos ifjúság legnagyobb része még ma is csak töri a magyar nyelvet, de szívében, lelkében és hazafias érzésében versenyen bármily magyar vidék iparos ifjúságával. Az ünneplés különben a következő műsor szerint folyt le: »Hymnus« énekelte az ifjúság énekkara. — »Talpra magyar« szavalt a Leidló Lajos. »Talpra magyar« énekkar. — »Előrc« szavalta Wortman János. Az ünnepi beszédet Peitl József üveges segéd mon-

dotta, kit sikerült és szép beszédeért lelkesen meg is éljenzelt a közönség. »Tavaszi elmúlt« ének. »Magyarország 1848-ban« szavalt Tomasics Mihály. »Zengjen a dal« ének. »Ébresztő« szavalta Tóth József. A műsort »Kuruc nóták« fejezték be. Később Zrínyi Károly tanítóképző intézeti tanár, mint az iparos ifjúsági egyesületének az elnöke elmélkedett hatásos beszédben a nap jelentőségéről. Egyébként a szépen sikerült hazafias ünnep az ifjúság lelkesült buzgalma mellett tisztán Zrínyi Károly elnöknek az érdeme, ki fáradságot nem ismerő buzgalommal készítette azt elő két tanítónövendék segítségével, kik az énekeket tanították be. Az ünneplő közönség a késő éjeli órákig maradt együtt.

— **Jegyző választás.** A Csáktornya nagyközségi adóügyi jegyzői állásra folyó hó 12-én volt a választás, melyen a 6 pályázó közül Szondy Géza gelsei aljegyzőt választották meg, ki állását április 1-én foglalja el.

— **Esküvő.** Lukács Aladár állatorvos folyó hó 24-én délelőtt 11 órakor tartja esküvőjét a csáktornyai izr templomban Rosenberg Rezső csáktornyai vaskereskedő kedves leányával, Margit kisasszonnyal.

— **Adakozás a Csány-szobor alapra.** Lapunk felelős szerkesztőjének a gyűjtőívén a Csány-szobor alapra adakoztak: Dékány Mihály 1 K, Kajser Lajos 2 K, Dr. Kovacsics Ferenc 1 K, Polyák Mátyas 1 K, Fejér Dénes 1 K, Fejér Jenő 1 K, Dr. Friebeisz Gyula 1 K, Dr. Bakos Géza 1 K. Tömör Boldizsár 2 K, Horváth Antal 1 K, Szilágyi György 1 K, Hajas József 2 K, Dénes Béla 1 K, N. N. 60 f, Alszegey Alajos 1 K, Hochsinger Sándor 2 K, Martonossy Inre 2 K, Dienes Károly 1 K, Grész Ernő 1 K, Récnai Sándor 1 K, Plichta Béla 1 K, Czövek István 1 K, Rosenberg Lajos 1 K, Dr. Wollák Béla 1 kor. Összesen 28 K 60 fill Fenti adakozók között vannak felsorolva

annál kevésbé nevelheti gyermekeit, s annál kevésbé tarthatja tisztán házát. Szeretné tenni, de nem engedi a nyomor. Szíve, feje elkábul, keze, lába elcsügged azon egyellen gondolatától, hogy gyermekei éheznek, fájnak, rongyosak! Oh, rettenetes tudat ez! Napokig lótlut szegény, keresve egy kis munkát, hogy szeretett szülőltjein segítsen. Kietlen neki a ház, félelemmel néz a férj bubánattal telt arcára, belekapaszkodik minden szalmaszába, hátha ez segít! Így telnek az évek és nőnek a neveletlen gyermekek, s velők a nyomor, miglen kétségbeesés és bűn lesz belőle; Mi egészen másképp volna, ha az anya maga is valamely hasznos munkához értene! Mindjárt felényivel kisebb volna a szegénység és tizakkora a jobbmódra vergődés biztos reménye.

Azért ha a jómóduakra is áldás a nők munkaképessé tétele, a szegénységre nézve tiszerte az. A jómódu nő nemesebbé válik általa, míg a szegénységnek éppen földi megváltása: megváltása a nyomortól, a bűntől és a kétségbeeséstől. Akik pedig legelőbbet nyernének vele, azok a gyermekek. Ezek most az inség büntényesztő iskolájában fölnevekedvén, legnagyobb részét a társadalom söpredékévé válnak, míg amugy a munkásság példája által szintén munkásságra ösztönöztetvén, a jobb nevelés, melyben épp e munkásság következtében biztosabban részesülhetnek, kétszerte jó hatással volna rájuk.

— **Képviselőtestületi ülés.** Csáktornya nagyközségi képviselőtestülete folyó hó 7-én Petrics Ignác községi bíró elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott, melyen I. a mult 1906 évi nagyközségi számadást jóváhagyólag tudomásul vették, a számadást vezető előjáráságnak a felmentvényt megadták és a számadásokat további eljárás céljából a törvényhatóságokhoz felterjeszteni rendelték. II. Az esküszéki tagok összehívásához Gráner Miksa és Mózes Bernát községi képviselőket küldötték ki.

T Á R C A.

A nők és a dohányzás.

Nem ismerek olyan nőt, kivéve az emancipáltak gárdájából valót, aki elvből nem volna ellensége a dohányzásnak. Féltékenységek okozta-e, nehogy a férfiaknak más eszményei is legyenek az asszonyon kívül, de asszonyok rögtön pártot ütöttek ellene.

Az asszonyok ezt a velők született féltékenységet a dohány ellenében úgy leplezik, hogy ráfognak minden csufaságot a szegény gonduló pipára. Hogy befelelteti a foggonyókat, az még hágyán, mondják a szép közzaválóknak, de megtámadja az egészséget, idegessé teszi a férfiakat, rossz emésztést okoz, meg álmatlanságot, hogy a férfiak rossz kedvvel ülnek ebédhez, meg vacsorához, minden ételt kifogásolnak és csak úgy válogatnak a jó falatok közt, ennek csupán csak a szivar, meg a pipa az oka.

Sulyos vád, s habe lehetne bizonyítani, valóban megérdemelhetné a vádlót, hogy máglyát csinálnak a sok pipaszárból, ami világszerte el van terjedve és égessék el őket. De lássuk csak, nem volna-e mód arra, hogy a nagy tüzvézből mégis megmentstük azt, ami megmenthető.

Volt nekem egy derék öreg protektorom, aki hús és nehány esztendő előtt beavatott a dohányzás művészetébe. Ott lakott, ahol Magyarország a legnemesebb bor terem, s az öreg Mezőssy Lászlót mindenki ismerte, nemcsak a Hegyalján, de széles Magyarországon. Az első pipát tőle kaptam és annak ezüstkupakjába be volt véve az igazán megszívlelendő jelmondat:

— Utí non abuti.

Élj vele, de vissza ne élj vele. Ezt a tanácsot adta nekem Mezőssy bátyákn, s azt hiszem, ha valamennyien követnők, kik az Úr színe előtt pipázunk, a szép asszonyok haragja is lecsillapulna,

s nem inditanának élet-halálharcot ezen kedvenc passzióknk ellen. Kétség nem fér hozzá, rátszolgálnunk az ellenszenvre, mert tulzába vittük a dolgot.

Hanem ami a fentebb formulált vádakait illeti, azokat nem lehet úgy általánosságban elfogadni, de még kevésbé helybenhagyni. Ha a dohány csakugyan olyan veszedelmes portéka volna, mint aminőnek az asszonyok szeretik feltüntetni, első sorban a dohánygyárak munkásain nyitvánolna rettenő hatása, ahol a részben megnyers dohány nikotin tartalma kigőzölögése megtámadná az abban a atmoszférában élők egészségét. Pedig a statisztika mutatja, hogy azok a munkások nem szívbjajosok, étvágyuk nincs megrontva, sem idegesek, sőt még bizonyos járványok is ki kerülnek őket, mert a mikrobák és a bacillusok nem szeretik a dohányszagot. Tény, hogy a dohányos ember kevesebb táplálékkal is beéri, s tovább bírja a koplalást, mint a nem dohányos, de a nikotin eme erényéből azért mégsem illik feyvert kovácsolni ellene.

A dohány eme kitűnő hatása, tisztelt hölgyeim, különösen a katonaságnál észlelhető, hosszabb marsoknál elveszik a bakától a pálinkát, s helyébe a pipát ajánlják neki, mert van a dohánynak stimuláló és jókedvre derítő hatása. Ennek miatta megesik az is, hogy olyan ezredes, aki különben nem szokott pipázni — tán a feleségre kedvéért? — ütközött előtt a példa kedvéért rágyujt. Ismertem egy öreg huszárezredest, aki az attak előtt végignézte a sorokat, s azt a katonát, akinek pipája nem jól szelelt, a második glédába állította: nem bízott benne. Egyszer pedig az ütközött hevében szemközt jön vele egy porosz dragonyostiszt — a história az 1866-iki háboruból esett meg — s fölemelt kardját a fejének méri, az ezredes pedig, aki pipájával bajlódik, rákiált:

— Megálljon hát no, nem látja, hogy most a pipámmal vagyok elfoglalva.

És a dragonyos parirozza lovát, mosolygva nézi a hiábavaló erőlködést — rosszul volt megtöltve a pipa — aztán bluzába nyul és kivesszonnan egy havannát.

— Megengedi eszedes ur, a pipája nem szelel: tudom magamról, hogy milyen kellemetlen az. — Köszönöm.

Rágyujtanak, kezét szorítanak, azt nekikemenek egymásnak kardóllal. Az ezredes levágja a porosz tisztet, de miután harc képtelenné tette, fölkapja maga elé a nyeregre és kiviszi a csatasorból. A porosz hálalkodik, de az ezredes kijelenti:

— Sohse hálalkodjék. Azért tettem, hogy megtudjam, honnan veszi maga azokat a kitűnő havannákat.

Ime hölgyeim, a dohányzásnak egyik áldása: megszünteti az ellenséges indulatot a férfiak szívében. Különösen a pipában volt meg mindenhol ez a szép vonás, amint azt nagyon szépen kifejezte előttem annak idején — Mezőssy László bátyám:

— Nem akarok lázítani a fináncellen, mondotta az öreg ur, de merem állítani, hogy politikai és társadalmi elvadásunknak ő egyik főbb oka. Miután a magyar dzsentri rákapott a cigáróra és az őseitől átörökölt tajtékipapát fumi-gálja a türelmetlenség dul közöttünk. Azelőtt volt egy jelszavunk, a mely minden felekezett és politikai pártot kibékített: — Tetszik egy pipa szűgdohány, szomszéd? Ez a kérdés kivette a harag fullánkját a szívekből és ha aztán a diskuszió hevében mégis az asztalra csaptunk, ez csak argumentum volt, de nem violencia. Ma azonban, mikor minden pipára két finác jut és az asszonyok is ellene vannak a dohányzásnak, nem csoda, hogy elvadulnak az erkölcsök, mert hogy tetszik tudni, még a skalpozó rézbőrtek között is a béke jelvénye a pipa.

azok is, akik a múlt számunkban röviden említett 17 K 60 f adományozták, úgy hogy az új gyűjtés tulajdonképpen 11 K.

Az iparos ifjak egyesülete által rendezett március 15-iki hazafias estélyen Tomassics Mihály, az egyesület alelnöke 16 kor. 38 fillért gyűjtött a Csány-szobor alapra, melyet lapunk felelős szerkesztőjének adott át, s a melyet ezennel itt a nyilvánosság előtt nyugtatunk.

— **Műkedvelői szini előadás.** Folyó évi Husvét hétfőjén, a Zrinyi-szálló nagytermében a városi szegények és az önk. tűzoltóegylet javára zártkörű táncestélyvel egybekötött műkedvelői előadás lesz. Előadják Tóth Ede 3 felvonásos népszínművét, a »Tolonc«-ot. A színdarabban szerepelnek: Tóth József, Kopcsáncsi Mariska k. a., Mihálka Pál, Kéner Ferenc, Kopcsáncsi Terka k. a., Marinovics Katinka k. a., Sneider Juliska k. a., Miklós Mariska k. a., Wortman János, Novák György, Topolski Mihály, Magyarics Károly, Marinovics György, Breznicsár István, Szalay Lászlóné assz., Kopcsáncsi Erzsébet k. a., Szalay László. A rendező Szalay László. — Belépődíj: személyre 1 K. 50 f, családjegyre 3 K. Kezdetre pont 8 órakor.

— **Minden hatás ellen hatást szül.** Ez rég tudott dolog, s így tudnia kellene mindenkinek, hogy az, ha a gyermek a téli hideg időjárás ideje alatt Zoltán-féle csukamájolajat szed, egy oly hatás a gyermek szervezetére, melynek ellenhatása a gyermek egészségének megőrzésében nyilvánul. E kiváló nagy terepű készítmény üvegje 2 K a gyógyszerárakban, vagy a készítő Zoltán Béla gyógyszerárakban, Budapesten V. Szabadságtér.

— **Köszönetnyilvánítás.** — A dravaszentmihályi áll. elemi népiskolának mind-egyik nem volt nemzeti színű zászlója. Mendel Zsigmond, az iskola új tanítójának közbenjárása folytán Czekorics Ferenc dravaszentiváni lakos folyó hó 14. napján váratlanul egy szép nemzeti színű zászlót küldött az iskolának, mely nemes tettért ez uton mondószínt köszönetet az említett iskola gondnoksága.

— **Utban Amerika felé.** Folyó hó 8-án Szabolcs Mihály fityeházi lakost olyannak ismertte fel a csendőrség, mint a ki Amerika felé tart s épen azért a vonatról Csáktornyan leszállították s illetőségi helyére vissza toloncolták. Csáktornyan ugyan azt mondta, hogy ő nem akart Amerikába menni s azt sem tudta, hogy meddig váltott vasuti jegyet, a zsebében talált amerikai utirány leírása pedig valóságos bálvány volt, hogy miként juthatott az az ő zsebébe. Folyó hó 11-én pedig Benkő Ferenc, Németh János felsőpáhóki és Pevec Iván perlaki illetőségi egyéneket a határról szintén vissza kellett utasítani utlevél nélkül kivándorlás kísérletéért. Utóbbi három mindegyike hadköteles.

— **Táncvígva és koszorucska.** Rákos Lipót okl. táncitanító t. hó 23-án fejezi be nagy érdeklődéssel kísért tanfolyamát: mely alkalomból a Zrinyi-szálló nagytermében koszorucskát rendez, s erre a szülőket és érdeklődőket ez uton tisztelettel meghívja. Kezdetre este 8 órakor. Belépési díj személyenként 2 korona. családjegyre 4 korona.

— **Duhaj legények.** Gregovics Jakab határorsi lakóshoz Kocián Lajos és Szeréz Jakab a szomszédos vadenineci (stájerországi) lakosok részeg állapotban egyik éjjel bezörgöttek s mivel a házbeliek követelésüknek nem tettek eleget, bevették a háznak az összes ablakait, s azután mint akik jól végezték dolgukat, nyugodtan hazamentek.

— **Megfagyott.** Az ideai abnormis, hosszú és szigorú télnek természetesen megvannak az áldozatai is. Folyó hó 12-én reggel Muraszentmárton község határában egy megfagyott női hullát találtak, melyről az eddigi vizsgálat kiderítette, hogy Nagy Istváné, szül. Németh Katalin, ki folyó hó 11-én este haza felé tartott s úgy látszik részeg volt, elesett, fölkelni nem birt és az iszonyú hideg szeles éjben megfagyott. Egyébként külső sérülések is láthatók a hullán, miért is a további vizsgálat folyik.

— **Isten hozzád!** Lapunk kiadó hivatalához címezve Rotterdamból képeslevelező lap érkezett, melyen csak annyit áll: »Minden ismerősöm. Isten hozzád! Németh János.« Küldte pedig e levelező lapot az a Németh János, aki a Csáktornya-Vidéki Takarékpénztár könyvelője volt, s a ki két héttel ezelőtt Csáktornyáról nyomtalanul eltűnt. Akkor mindjárt amerikai kivándorlásra gondoltak az eltűnt ismerősei és hozzátartozói és ime e föltevést most maga igazolja. — Sőt hozzátartozóihoz ugyancsak Rotterdamból intézett levelében el is mondja, hogy neki okvetlenül el kellett menni, de a tengeren túlról is fog gondoskodni hátrahagyott családjáról, de azt ne kutassák, hogy ő hol van. Egyébként ez a szokásos kivándorlás is, mint sok más hozza hasonló, mindennapi dolog s nem is érdemelne különösebb fel-émlelést, ha a kivándorló el nem mondaná levelében, hogy ő először Bécsbe ment s ott megtudta, hogy utlevél nélkül egy tengeri kikötőből se lehet Amerikába áthajózni, még Hamburg, Brémán keresztül sem, de azért nem akadt fenn, mert Bécsben utbaigazítást is adtak neki arra, hogy merre és hová utazzon, ahol mindazt megkaphatja, a mire az átvitorlázáshoz szüksége van. Így jutott ő Rotterdámba, ahonnan folyó hó 9-én indult el leendő új hazájába.

— **Sok lesz a cserebogár.** A rovtartani állomás hivatalos irást küldött Zalavármegye törvényhatóságának. Arról van szó, hogy nagy veszedelem fenyegeti a vármegyét. A veszedelem nem tűz, se nem víz, de még csak sáska sem, hanem cserebogár, az a rovar, amelyet Petőfi Sándor is megverselt. Az idén sok jut a cserebogárból a Balatonvidékének is, mert a rovtartani állomás számításai szerint az eljövendő tavasz az az időszak, a mikor ezen a környéken kikelnek a peték. Tudvalevő ugyanis, hogy a cserebogár minden negyedik esztendőben két ki oly szörnyű mennyiségben, hogy ellepi a fát, mezőt és erdőt. A rovar falánk természet miatt zöld levél se maradna a fákon. Leginkább gyümölcsös kerteket lepi el a cserebogár, a mely hihetetlen károkat okoz. Nincs messze az a kritikus időszak, a mikor kikél a falánk rovar s ezért most ideje korán figyelmeztetni a rovtartani állomás a vármegyét, hogy mielőtt még rugyeznék a fák, lassanak hozzá az irtáshoz.

— **Lopás.** Sajnovics Károly sántoveci lakos bezárt lakását, még a házbeliek távol voltak, a nappali órákban valaki felfeszítette s onnan 100 korona értékű gabonát vitt el. A csendőrség a tettest a karosultnak elvált felesége Licsár Cecília végfalusi lakos személyében kinyomozta, míg az ellopott gabonát Borsics Antonianál találták fel.

— **Átvonulási illeték.** A nagy kir. honvédelmi miniszter a katona átvonulások alkalmával a legénység részére fizetni kötelezett napi étkezés díját a Dunántúlra 51 fillérben állapította meg és erről az illetékes hatóságokat leiratban értesítette.

— **A kártékony hernyók.** Az udvarokön, kertekben, telkeken stb. levő fák és bokrok a hernyófészkektől gondosan megtisztítandók. A törvény által előírt ezen teendőket annyival is inkább figyelmébe ajánljuk a ház, illetve telektulajdonosoknak mivel az említett munkák teljesítését az eljárások ellenőrzik, a tapasztalt hiányokat a mulasztó költségén pótoltatják, s ezen felül a mulasztót meg-bírságolás végett fel is jelentik.

— **A csempészek.** Folyó hó 4-én a hétvezéri erdőn keresztül 2 ember haladt batyuval a hátukon, kik a portyázó csendőröknek gyanusok voltak, miért is utóbbiak a batyus emberek után mentek, hogy igazolásra szállítsák fel őket. A batyus atyafiak azonban mikor észrevették a csendőrök közeledését, a batyukat eldobták és gyors futással az erdő sűrűjében el menekültek a csendőrök elől. A hátrahagyott batyukban különben mintegy 25 liter Stájerországból csempészett pálinka volt.

— **Kézrekerült tolvaj.** Horváth Gyula I. hegykerületi lakosnak 1905. szeptember 7-én tehenét és 1906 szeptember 15-én 2 tehenét lopták el. 1905 szeptember 22-én a drávamagyaródi erdőben tanyázó cigányoktól 2 lovat lopott el valami tolvaj. 1905. december 6-án Vibovics József drávamagyaródi lakosnak szintén eltűnt egy tehene. — Mindezeket a lopásokat pedig Zsvikovics Miklós miksavári 21 éves suhanc követte el, ki mikor észrevette, hogy reá gyanakodnak, hazulról megugrott és Horvátországban bolyongott körülbelül 1 évig. Folyó hóban azonban hazamerészkedett menni Miksavárra, hol a csendőrök 12-én elfogták és bekisérték Csáktornyára. A tolvajt különben már mint katonaszökevényt is köröztették, mert a múlt évi fősorozáson, mint első korosztálybeli nem jelent meg, lévén már akkor bujdosásban.

— **A pálinkásboltok.** Nevezetes határozatot hozott Debreczen város közgyűlése. Elfogadta Burger Péter dr. indítványát, hogy a pálinkásboltokat szombat este 6 órától hétfőn reggel 6 óráig zárva kell tartani. Meg kell ezt jól érteni: szombat este 6 órakor — a midőn a munkások nagyobb része már felvette a fizetését — nem lehet egyenesen a pálinkás boltba, hogy ott keresményének és testi, szellemi erejének egy részét eligya. De nem lehet vasárnap sem. És ez a fődolog. Vasárnap a pihenés, általános fizikai szempontból is, mert aki hat napig az önfentartásért és nem kedvtelésből dolgozik annak más pihenőnapja nincs: — már pedig ő nélkül a további munkához friss erőt nem gyűjthet. — A törvény sok mindenféle ipar munkára kiterjesztette a vasárnapi munkaszünetet. Ujabbban a postások sem hordják ki vasárnap a csomagzállító leveleket, meg a pénzügyi iratokat. Mindenbe bele kell nyugodnunk s később meg is szokjuk az új állapotot. De a pálinkásboltok korlátlan időig lehetnek nyitva. A pálinkásnak külön privilegiuma van. Micsoda erőhatalom működik itt közre, hogy éppen ez az egy s tetest szétbontó, felkel furdaóritat, alkoohol ő fensége, leküzdhessen minden korlátot. Nem lehetne ez másképp? Debreczen város megmutatta, — hogy lehet. Csak ki kell mondani, hogy szombat este, amikor friss pénzze ellátott munkás, paraszt, vagy napszámog leginkább van a kísértésnek kitéve, valamint templomjáró, pihenő napokon be kell zárni a pálinkásboltokat.

— **4 darab Csáktornya-vidéki takarékpénztári részvény eladó.** Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 938 1—

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, urednika u Csáktornya.

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sandora, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na hrvatskom i magjarskom jeziku izlažeći društveni, znanstveni i poučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: u svaku nedelju.

Predplatna cena je:
Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Odgovorni urednik:
LOPARITS R. JÓZSEF.

Glavni urednik:
MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlasnik:
STRAUSZ SÁNDOR.

Poraz Rackaniže.

Na znanje nam je došlo, da je varme-gjinsko pravišće dokončalo, da budeju ne-koje notarišije razdvojene. Med ove spada i Štrigovska, od koje bi se polovica u Rackanižu primestila. To je bila čestita misel od veliko štovane gospode, koji su znali bolje ceniti Rackanižu, — kak vrlu njezini sini. — I to bi se njoj pristojala!

Na to ju predstavlja njezin položaj. — Od juga su lepe gorice, gde nam raste naše medjimursko dobro vino. — Od zgornja je prašnik s tekućom vodom (Mura), koja svemu živalstvu dobro služi. Na pašniku se obdržava kroz leta 5 sejmov, koje punobrojni kupci poiščeju. Zatim leži lepo, rodovitno polje, imeuom »Turkovčica« — koju je turak u 15-im stoletju obsednuo i zadržal, dok su ga naši starci s pomoćjom susednih štajercov ne preterali zato se zove Turkovčica.

Od sevra ju meji Mura, po kojoj su negda raci za život potrebno blaga brodili. Puno se njih je u ovoj seli nastanolo, zato je ime ostalo Rackanizsa.

Kroz sredine hatara ide orsačka cesta, po kojoj su negda henci na velikih kolah, svakojaku robu vozili vu orsag. Da je tu bil glavni prevoz, to nam kažeju veliké ostarije svojani pivnicami, koje je zbog toga — moguće negdašnji grof dal napraviti. — To svedoči i cirkva sa sadašnjim novim tur-nom. Od izhoda je odprto, gde se dan na dan i skorom da rečem, svaku vuru voziju iz našega orsaga, ali dojdeju preko granice iz Štajerskoga

Glavna potreba, da se napravi korak

da bi se nastavila ta potrebna notarijušija, stim bi se puno penezi zadržili, koji vezda tajno i nevidljivo idu iz Rackaniže, i njezina trgovina bi se puno pojačila.

Rackanižanec, pospanec ne misli, da bude bez sejanja žetva.

Sejaj, budeš žel, ako ti ne budu tvoji vnuki. Bude se već videl prirod.

Dakle podigni ju gori, ona ti je rodila sine koji preko 30 godina obavljaju notari-
ušku službu.

Da su nekoji napravili korak proti ovi potrebi, to je njihova slabost, nepredvidnost, a najveća nepriateljnost sve one, koje je Rackaniža rodila.

O ti draga Rackaniža, gdo te nebi miluval, tužna je tvoja sudbina, pred 200 letmi si bila imenitneša, kak si danas. Vugodne su ti narave, kak lep je tvoj položaj. Kak na primer za železničkoga pruga, koj bi te za kratko vreme mogel zdteti vu dobrost. Sva priroda ni ti lepa, samo roditelje imaš slabe! Valjda nisu tvoje krvi, toliko te stuju kak onoga hleba, kojega kad si komad odreže i najede, — a ostalo pod stol metne.

Sad si došla vu pitanje, a tvoji isti sini su te uhromili i zništili. Čakaj vezda drugoga Mešiasa, drugoga odkupitelja, ako se ga gda včekaš!

A kad te potreba tira vu kancelariju, moraš 4. 5 krat hoditi, svagda izgovor. — Či bi ovih 13 kotarov na dve notarišije rezdeljili, nebi imel toliko trudov, zamudkov nit jeden Rackanižanec.

Rackanizsanec.

Pazite na se.

Skoznujte da ne opadnete vu skušuvanje. Da vam duše pepokvariju puntari, kojim je samo to jedini cilj, da nemir napraviju med narodom. Ostanite gizdavi da ste medjimurci i budite i nadalje verni sini domovine magjarske.

Socialisti bi vas radi dobili vu mrežu. Nedajte se njim. Pokažite da ste i vezda one zdrave pameti, kak ste prije bili. Jer medjimurec je glasovit na tem, da sve prije premisli, kak čini. Budite i vezda takovi, premislite prije, pak samo onda se odlučite na delo.

Vabiju vas vu Ameriku. Obećuju vam Bog zna kaj sve, ali najte njim veruvati. Jer oni na svoj žep delaju. Oni vam za penze vabiju ljudi vu Ameriku. Tak si služuju kruh nepoštenim delom. Bolje bi bilo, da bi ti agenti zeli motiku vu ruke te bi i oni stali med naš narod i navčili se kak je treba znojiti svigder za svakdašnji kruh.

To je to glavno. Agenti toliko nalazeju narodu, da mora njim netko veruvati. Nalazeju da ovak i onak je dobro vu Ameriki. Da mozebiti tam niti nije treba delati da tam svaki za mali trud desetke dobije.

A da bi znali siromaki kakvo težko i teško življenje je tam?! Otide odovud jeden koj je zdrav, čvrst, a tam ili od zraka ili od težkoga tela se pokvari i ili pogine tam, ili dojde nazad dimo, pak onda takovu bolest donese sobom da za celi svoj život mu nije moći zeli ovdni nikakov hasen.

Zato larmamo mi da najдите vu Ameriku. To je ono kaj nas boli. Jer človek koj sveta vidi, on zna kak stoji stvar. A

Z A B A V A .

Su ga namazali.

Veselo društvo se navadno po dnevi zestalo vu Budapešti jednog izvanjskog varša ostariji. Pripetilo se višekrat, da su se pivci jeden s drugim za nekakvo malo dugovanje zavadjali, naravski vsigdar za vino kaj se ostarijašu jako dopalo. On se vre na tuliko k tomu privčil, da je ravno i pasku imal na spomenek pivcev i od česa se spominaju i od česa biva vadlinga, bez da bi bili zapovedali, na stol postavili rečene litre. Naravno njemu je vse jedno bilo, koj je zgubil od njega je dobil plaću za vino.

— To je ne bilo pivcom jako povolji ar se višekrat bilo pripetilo, da su od toga samo iz šale imali spomenek. Zavadjajmo se za dva litra vina, je vre tam stalo na stolu i nazat poslali su ni hoteli.

— Dospomenuli su se dva dakle jedinom prilikom, kad njih je opet više bilo skupa vu društvu na jenkrat samo na glas zakričijul

— Vadjajmo se!
— Vadjajmo se!
— Dobro, za osem litrov?
— Čuješ to bi ipak malo preveć bilo, ja mislim, da bi onomu polovica dosta bila takaj.

— Nego pivce snuje ostarijaš dokonča, osem litrov je vre tam stalo na stolu, ostarijašu je vse jedno, gdo guder zgubi osem litrov vina bude splačeno. Jeden pivce naprvo donese, da bi dobro bilo jedno malo sode k vini, jedeu med vadjajućemi za dobro spozna ovo i odmah tam postane na stolu soda.

— Ostarijaš si je ribal svoje ruke, veselil se, da njegovi pivci su se na jenkrat za 8 litrov vina zavadjali.

— Pivci zatim po malo spopili su vino i da su vre k zadnjemu došli, počeli su se razhajati

— Ostarijaš ako ravno nit ni na vadlingu, nego zelen je bil znati to, da koj je zgubil, tojest koj bude platil njemu osem litrov vina.

— Veli jednomu pivcu — dakle kakva je bila vadlinga — pak koj je zgubil. — Hje dragi gospon ostarijaš, mi smo se vu tom zavadjali, kada se bude terezvaršiske cirkve turen izrušil, na koju stran opadne? Ja sam to rekel, da zasigurno na — desno, moj pajdaš pako čisto suprotivno svedočuje, da vsikak na levo. Vezda vre drugač nikak nemre biti, moramo počekati, na koju stran se zruši, onda budomo znali koj je zgubil.

— Ostarijaš svoju glavu čohajući poslušal je raztolnačenje, nego kak se čuje od onoga vremena bez zvanja nikomu na stol nedonese vina kak guder budu kričali: »vadjajmo se!

Malenkosti o svačem.

Kuliko duhana spušiju narodi?

Od svih su narode najveći pušaći Holan-landeri, na svako osobu na godinu opadne 3 kilograma 400 gr. duhana. Za njimi dojde Severna Amerika, svaki 2110 gr., onda Bel-

mi smo videli takve nesretne ljudi, koji su došli nazat Amerike — betežni. — A kuliko i kuliko njih pogine tam, jer treba je stotine dok človek dimo more dojt.

To da netko ipak ima sreću neredemo da nije istina. Jest, dosta ga jih, koji se i umogneju tam i postaneju bogati. Ali kuliko njih je takovih? Mozbit zmed jezere jeden ili dva. Sigurno da onda agenti ravno ove spomeneju, da vidite, kak se je ov obogatil, kak se onda nebi i vi.

Ali još jedenput pitam kuliko ih jeta-kovihi, koji se obogatiju.

Bormeš njih je ne vnojo. Ali strašno i strašno čuda njih je čuda onih, koji osiromaskešeni betežni pogineju tam ili dojdeju dimo i povlaćuju se od dana do dana tu. Jeli su ovi nesrećni ne vam pelde, da najte veruvati agentom. Samo gledj ove bléde lice koje oni iz Amerike dojdúci betežni imaju, jeli nam je ipak volja iti vu Ameriku, da i vi tak dojdete nazad ili poginete tam.

Nejdite vu Ameriku. Poišćite si delo doma i morete doma živetj. S poštenjem se more i tu živetj. Ali tak je da je vnojo sram tu, da dela, pa zato ide i vu Ameriku. A vu Ameriki mora delati. Jer bez dela tam niti koracaj nemre dalje.

Delajte doma. Ako nemate dela, načinite si ga sami, pletite, tešite, cimprajte, bude već iz toga penez tuliko, da morete pošteno živetj, Svaki neka živi s poštenjem onak da to nebude drugomu na kvar. Tak onda moremo doma ostati.

Moremo zadovoljni biti i sa onim malim falaćecom kruha, kojega nam naša rodna zemlja daje, koj ako je i mali, ali je sladek nam. Tak onda ostanemo verni i prama ovoj zemlji, — koja nam je rodno mesto.

KAJ JE NOVOGA?

— **Pomržjeni teatrišta.** Romantičke življenje mozbit još nigdar nije svršila tak nemilostivno nesreća kak od koje pišeju vezda iz Szekzarda. Tolnai Antal Boldizsár teatrištu mrtvoga zmržjenoga našli su ove dneve vu dunaszekcsőiskem otoku. Javno je stupil gori, kad je četirinajst ljet bil star, onda je stupil med honvede. Do kraja je vojuval za slobošćinu i samo kesnije za 10 ljet dal se videti znova, kad je stupil

med teatrište. Pretrpel je teatrištov vse nevolje i samo okolo sedemdesetih ljetah mu malo bolje išlo, kad je tenorista postal pri jednim društvu vandraskih teatrištov. Drugoč se takaj oženil i dve kćerke se jesu narodile. Bez brige i blaženo je živel, dok se pijanščini ni povdal. 1883 ljeta je krvoločnost načinil. Vu Kecskemétu je strelil svoje kćeri ljubca, nego pravdeni stol ga mentuval. Od ovoga vremena počemši je vu propast puta zabludil. Žena njegova je ostavila redovitu iliti stalnu službu nije imel od svojih pajdašov doblenim prikazom se mučil, doklam vezda dokončal je nevoljno svoje življenje.

— **Težačko verbuvanje** vu nemški orsag. Vnojo ljudi se poteple po Magjarskem orsagu, koji kakti na vun odhadjenje vabeći agenti, koji za judasove peneze odpeljaju težačku jakost daleko vu tudje zemlje. Takvih agentov jednoga zanimivoga načina spazilje vezda jeden preštmani človek.

— Prusko—silezijski gospodari su vu veliki sili i tak zlo su informirani od magjarskoga odošaja, da ovdj vnojo i za fal peneze težačku jakost mislju dobiti. Prajska silezijska poljodelstvena komora vu rati-boriškem kotaru za gori prijemlenje pisarna k više občinah listonošcom je sledeći poziv naručila.

— Da iz onoga k jednomu titulušu moremo dojtj, budite tak dober, pak predajte ovo naše pismo jednomu segurnomu človeku koj z nami poljeg dobre plaće vu zavez stupi. Vre napre vam takaj zahvaluremo. Ime, stana i pošte mesto odmah mo-jete poslati na niže napisani naslov i onda budemo vam više pisali od naše trgovine.

— Posla nastavak je zatim taj, da gospodarstvene komore pisarna izruči na onoga, da njim težake priskerbi za svakoga prskrbljenoga težaka jednu korunu dobi. Za mali čas onda pošleju mu i tiszkane kontrakte takaj. Ovoga kontrakta znameniteša dugovanja su sledeća: Dneva težačka platja vu vremenu žetve mužkarcom 1.60 marka vu naši penezi 192 fill. ženskam 120 marka 144 fill. ošim toga ljetno težačko delo 125 marka tojest 90 marka 150—108 fill. Težačko delo vsaki dan od 5 vure vjutro, do 7 vure večer trpi, s kratkom jelom Iz van nedeljnih dnevoj samo na evangeličke svetke, katolički težakov stran črez jedno

celo ljet, šest svetešnih dnevoj počiva težačko delo. Gospodaru medjutim je slobodno za vsako vuru za 12 fillerov po zvršenim težačkim poslu i po nedeljah takaj dati delati. Za hranu črez tjeden na tenkoma zmerjeno dobiju težaki.

— Za tak fal plaću težaka pri nas ni moći dobiti, nego vkaniti ie. Ni treba drugo ktomu, kak da po nemškim jeziku napisanoga kontrakta krivo raztolnaći agent. Težaki van odidu i samo na pogodjenom mestu spaziju, da su vkanjeni. Ovo težačko poznato verbuvanje preporučujemo tak var-medjinskim, kak i obćinskim poglavarom takaj.

— **zahvalnost.** Dravaszentmihalyska državna pučka skola do vezda još nije imala narodne zastave putem posreduvanja. Mendl Zsigmond novog učitelja. — Gospon Czekorics Kálmán dravaszentivanski stanovnik bil je tak dober i poslat je o. m. 14. dneva jednu lépu zastavu za stran škole. Za ov plemeniti čin naj prime po ovom puti takaj najiskreniju zahvalnost. Od strani obćine, predjedništvo.

— **Pod morjem.** Za malo vreme budemo i tak mogli pisati, da nesreća pod morjem. Jer človečja znanost je već i ta prodrla i ladje su već takove je koje pod morjem hodiju. Vu Tuolonu se je jedna takva ladja pod morjem tresnula vu pećinu i skoro bi bila vtunula, ali kapetan je žmečav iz ladje taki vun dal zmetati. Na to se je ladja podignuti počela i jedna druga ladja nju je onda polegnula na sigurno mesto da ju popraviju.

— **Cine mintje.** Tak zoveju pri rumunji osvetu. Tojest ako iz jala jeden drugoga zakole. Tak se je to pripetilo vu Temesvarmegjinskoj Szákos obćini Musztaca Pál 28 ljet star dečko je već od duže vremena vu neprijateljstvu živel sa Magec Pál 21 ljetnim dečkom. Vu krčmi su se višeput posvadili i ova svadja je sada do krvavog dogodjaja došla. Musztaca je sa više pajdaši pil na večer vu krčmi. Ta je došel i Magec Pál, koj je sa jednim svojim pajdašom delo drugim stolu si sel Svaki su se ekstra zabavljali i po priliki vu jednim vremenu su išli dimo. Magec je na to na hitroma odbežal dimo i donesel si je pušku te je stal na onaj put, kud su došli Musztaca i nje-

lijanci 1552 gr. po osobi. Za njom Austragija 1400 gr., Magjarsko-Austria 1350 gr., Norvegaska s 1335 gr. Danska s 1125 gr. Kanada s 1050 gr., Švedska s 940 gr. — Francaska s 933 gr. Rusija s 910 gr. Najmenje duhana se spuši vu Španjolskim, — svaka osoba samo 550 grama.

Suha piva.

Jedan danski je puno mislil, kak bi se mogla piva tak delati, da bi se mogla suha držati. I da si svaki more pivo prigotoviti. — Mjernik Meardt je znašel jednu masu, koja či se 48 vurah vu vodi drži, na to kak najbolša piva pretvori. Jedno dansko društvo ustrojilo se, koja bude ovu pivu pod imenom »reformalna piva« — delala za priatelje pive.

Put okolo zemlje pešice.

Vu Parizu živi sad jeden človek koj je okolo sveta putuval pešice, putuvanje trajalo je 10 godine. Da je soldačiju svršil, odmah je išel na put. Nije imel druga kak jednu turističku torbu i malo peneže vu

žepu. Zatem je preputuval preko 120000 kilometra. Ima jednu knjigu, vu kojoj ima preko 50000 podpisah i pečata. Veli da kak bude najprije prilika, onda ide opet na put vu Kanadu i Chile jerbo tam su ga najbolje prijeli. Po tem bude išel vu Kinu, Australiju. — Čudno da ovaj človek po imenu Laurent Revel, uvek ima volju za putovati a kak on veli nije najbolje živel, na priliku jedenput su vu šumi prijeli, sve su mu zeli samo knjigu su mu ostavili, jerbo su mislili, da ona nema vrednost. Večput je moral svoj revolver nucati, kojega je uvek imel vu žepu. Vu Venezueli je iz jedne šume nikak ne mogel vun dojtj, već je mislil, da bude od glada moral vumreti. Pitali su ga zakaj ne oстане vu Parizu, gde bi lepo mogel vezda živetj? »Vumrl bi ja med ovimi zidi« — odgovoril je on». Njegovi duši je već premali Pariz. —

Osveta majke.

Na jednim imanju vu Francuskoj živel je jedna dovica svojim sinom i čerkom, Ime njoj je Bovie. Ne daleko od ovoga i-

manja je stanuvl Pesey mladič. Jedan dan pozvala je gospa Bovie na venčanje svoje susede Reč je tak stala da bude mladi Pesey uzel kćerku Bovie gospe. Na fletnom je to zato morala iti, ar je kćerka vu blagoslovenim stanju bila. Na venčanje su svi došli, samo Pesey ne. Gospon Pesey je pobegel.

Gospa Bovie je 4 liste pisala, da naj dojde, on nije ni odgovoril.

Za par mesecov, kad je mislil Pesey da je gospa već sve pozabila, došel je nazaj dimo. Gospa je sazнала, da bude došel, išla je svojim sinom i čekali su ga. Da je kočija došla, mladi Bovie je pred konje skočil, a gospa je prijela Peseyja. On se je izmaknol i bežal proti šumi. Gospa je za njim strelilé. Pesey mrtev je opal doti Bovie se javila k sudu, gde su ju zatvorili. Sad čeka svoj sud.

Ruska pripećenja.

Jedne stranjskoga orsaga novine jedno negdašnje pripećenje ponovlaju, koje onu dadu sveočanstvo, da vu vezdašnjem Rus-

govu pajdaši. Pajdaš je pital Mageca, čemu mu puška i on na to veli da:

— Svršiti hoćem s nekim. — Pajdaš je nato otišiel. Tak za deset minut je onut došel bez svake sumnje Musztaca sa svoji-ma dvema pajdaši i poleg plota je hotel o-titi. Na to je od deset korakov za plotom se gori stal Magec i na Mustacu je strelil. Nije trefil. Mustaca ga je prepoznal i zakri-čal mu je naj mu mira da. Na to je puška drugiput puknula i Mustaca je mrtev opal dol. Nesrećnomu se je kuglja vu prsa za-pilila i kraj mu je bilo.

— Magec je na to odbežal, ali su ga pollam prišli. Sve taj zato su ga ipak o-degnali vu rešt. Vu malim vremenu to je već tretja prilika, da se je vu Szákosu u-bojstvo dogodile. Žandarstvo bude sigurneše sredstva zelo vu ruke i vekuš pazljivost i-malo, da se to tak gustokrat nedogadja.

— Nećemurni otec. Kapi se je iz Eperješa dimo peljal vu bližnje selo. — Sa njim je bil i njegov sinčić. Med putom su četiri vuki navalili na gazdu tojest na nje-gova kola. Nesrećen človek je med konje vudril, ali vuki su mu za jednom za sled-mom bili. Vu strašnim času se je otac za sve pozabil, samo na to je mislil, kak bi oslobodil svoje življenje. Strašna misel ga je počela obhajati, da se oslobodi. Znal je da ako vukom nekaj hiti, da oni svi na plen skoćuju i tak zaostaneju te se on os-lobodi. Dugo vremena već nije imel. Im mu već za kola za konje sižeju vuki. I nesrećni človek, da sebe oslobodi, je zgrabil svojega svojepa 8 let staroga sina, te ga je hitil vu-kom. Vuki su zaostali i raztrančerali dete. Otec, koj je huješ srce imel od zveri se je oslobodil. Jeli bude i taj mogel mirno spati dok bude živ?

— Ni ga poznal. Malo je nevugodno kada človek nekoga nepozna, niti na nikaj zla nemisli, pa ga ov iznenada sa drožcom po glavi mrakne. Orban Mihály kovač se je ovoga meseca 6-ga na večer dimo trsil vu Ujpešti. Pred jednom hižom mu je najeden-put pred put stal jeden 26—28 ljet star visoki človek i bez svake reći ga je po glavi mraknul sa jednim kolićom. I to tak

kem orsagu najmre vse samo po starinskem biva. —

I-vi Miklos je to navadu imal, da kak novi Harun al Rasid vu krivoj opravi pohadjal je Petrograda vulice, da tak zezna kak živi puk njegov. Pri takvim putovanju redovito se vu jeden officerski kepenjeg zamotal sam jedini je pohadjal vulice. S tak-vom jednom pritikom, je tak daleko otišiel vu jeden izvanjski varaš, da je zabludil i na kola si je moral sestiti.

Pred svoju zimsku palaču se dopeljal, platiti hoće kucišu i onda spazi, da nikak-vih penězov nema pri sebi.

— Po čakaj jedno malo moj golubek veli kucišu i nuter se naputi vu palaču. — i Taki ti pošljem peneze.

— Oho moj japek ni smo se tak po-godili veli kuciš koj nije poznal cara. Vre pvišekrat su tak napravili s menom ofici-er. Nuter odidu vu jednu hižu, prek koje onda skoćuju vu drugu vulicu. Daj mi sim tvoje-aga kepenka i ako mi pošleš peneze, onda si ga vre nazaj dam.

— I car, svih rusov gospon predal mu je svojega kepenika, ar kak je kesnije bil rekel, znal je da kuciš prav. ima.

jako ga je vudril, da je Orbán taki doli se smiel i omedlel. Potlam, kada je ksebi do-šel je stranjskoga nestalo. Orban je otišiel vu špital, gde su mu rano zavezali. Tu je povedal, da krivca nigdar prije nije videl niži ga nepozna. Pak krivec — to je čud-novato, nise je trsil, da kaj zeme od Orba-na. Samo tak iz preksije ga je mraknul. Redarstvo išče krivca, koj iz šale zna ta-kove udarce davati.

— Novi köpenički dogodjaj. Taj do-godjaj se je za sada vu Parizu dogodil. Do-sta je smešen. Najme vojnog mintstarstva državni tajnik vu Francuskim tu navadu ima, da vu noći više puta ide pak pregled-nye sve kasarne. Cheron se zove i nepozna ga vnogo dečkov. Zato su se preksenci pred nekojim mesecom vadlali, te je jeden novi-nar, koj se je iz vadlinge za državnog taj-nika dal vun, tak cele kasarne prehodil vu noći. Onda su se vu celoj Francuskoj sme-jali nad tem, ali soldati su se ipak ne nav-čili paziti, jer to svedoči sledeći slučaj. Pro-šle jedne noći je vu jedne kasarne takaj došel jeden takov vkanjlivec, koj se je za državnog tajnika izdal i vizitu je držal vu noći. Pospani soldati su skakali gori iz pos-teljah ali on nje je milostivo pomiril, da slobodno ležiju. Jednu vuru dugo je vizi-teral i zalem je zadovoljno otišiel. Vu jutro, kada su se dečki stali su spazili samo, da »gospodin« tajnik od svakoga ili vuru ili peneze ili drugo kej takvoga zel si za spo-men. Narvški da je to ne jako vugodno dečkom. »Državnoga tajnika« koj nije bil tajnik, nego tat sada išče redarstvo.

— Sin Okuma grofa vu Budapešti. je ovoga meseca 6-ga znamenite goste imalo. Okuma grof Nogulenis sin o gđašnjega ja-panskoga ministerpredsednika je sa više ja-panskih velikašov došel vu Magjarsku, da ovde promatra i pregledno život i znanstvo magjarsko. Svigdi se jako čudi na velikim napredovanjem našega naroda. Vu Budape-šti ga Strausz Pál vodi koj se je već neg-da upoznal s njim. Otec Okuma grofa je minister predsednik bil vu japanskim a sa-da je vodja protivne stranke. Njegov otec je utemeljil sveučilište.

Okuma grofu se je jako dopala orsač-ka hiža. Vu ganku se je onda više razgo-varal sa nekojimi magjarskimi ablegati. Jed-ne novine pišeju da su ga ablegati pitali kaj se drži vu Japanskoj do narodnih zah-tevah Magjarke. Okuma grof je rekel, da vu Japanska pazljivostjom proti Magjarske zah-teve i on si nemore premisliti, kak je to da jeden tak veliki i moćni orsag kak je Magjarska, do sada nise je još čisto odtrgel od Austrije.

Okuma grof sve znanstvene zavode po-hodi vu Budapešti i pouči. Marciaša 5-ga je bil vu Operi (pjevačka hiža) gde se je vu predstavljenju »Monna Vanne«, radostil.

— Folišne banjke. Pečuško poštar-sko ravnateljstvo je iz više mestah dobilo 20 korunaste banke, koje akoprem su jako slične pravim ipak su folišne. Poštarsko rav-nateljstvo je sada dalo vun poziv na sve pošte, da naj paziju pri preuzimanju pen-ezah, da se tak orsagu ne dela škoda i kvar.

— Vumrl je. Bencsak Ferenc negdaš-nji csaktornyaiski poštamester je ovoga me-seca 5-ga po podne ob 2 vuri vu 73 letnoj dobi svoga života vu po kratkim betegu vumrl. Pokojnoga je svaki dobro poznal. 1858-ga je csaktornyaiski poštar postal i on je dal voziti poštu proti Alsolendavi, Varaž-dinu i Bottornyi. 1884-ga je pošta bila vu

orsacke ruke zeta onda je ostavil službu, ali je i do denes na njegovih kolih se vo-zila pošta do banhofa i nazad. Od 1885-ga do 1903-ga ljeta je čez 18 ljet bil tutor Csaktornya varaša. Bil je član Csaktornya-iske sparkase. Bil je vrlo dober človek i ne samo rodbina, nego i mnogi njegovi do-bri prijatelji tuguju za njim. Naj počiva vu miru.

— Nojeva ladja. Ladja Minsarovne koja se za koji dan da kreće vu Ameriku s pravom se može nazvati Nojeva ladja vu dvadesetom vijeku. U ladji se kak i u No-jevom kovčegu, nalaze raznovrstne životinje, koje idu na neku izložbu životinja vu Cem-stonu vu Ameriki. Na njoj ima dvanajst ve-likih indijskih slonova i dva mala slona, 8 bengalskih tigrova, 14 oroslanov, deset med-veda, devet hijena, sedam vukova, četnajst leoparda, šest kamila, četernajst pasa, devet majmuna i dvanajst dromedara. Naravne da je vu ladji spremljena i odgovarajuća količina hrane, neki škartirani konji za la-vove, tigrove, medvede i vukove, zobi i si-jena i žita za slonove i kamile, a dvadeset i pet hektolitara mlijeka i jedan hektolitar ribljeg ulja za ona dva novorođena slona. Kapetan ladje koji dosad nikad nije imal na brodu takve pasašere samo se mo i Bo-gu da za vreme plovidbe ne pusti nebesnu oluju, jer se plaši, da se onda nebi znalo tko je koga rodil.

— Ogenj. Kukovec Ivána iz Mura-szentkereszta se je prošle dana izazgala hiža, te je tak hiža, kak štala i poleg susedov Novak Jozsefov skedenj i štala zgorela. Ognja je sigurno nepazljivost načinila, jer na nahizju poleg rora je bila jedna stara greda, koja se je počela žnjaviti i od toga je zgo-rel krov.

— Strasnoffu, koj je tak učeno pov-kanil kanonike vu Zagrebu su vezda po-menjšali rešt. Znato je da ga je sud na 5 ljeta rešta odsudit. Strasnoff je onda bil ap-eliral a vezda je višeši sud mu odpustil 3 ljeta i tak Strasnoff — bude samo 2 ljeta sedel.

— Majmunski jezik. Amerikanski učenjak Garnjó, koji odavna proučava maj-munski jezik i najnovije doba nastavlja pomo u gramofona svoja malo avanturistična istraživanja. On tvrdi, da je do sad skupio 200 majmunskih riječi. Garnje drži, da maj-muni imaju još najviše 20—30 nepoznatih riječi.

— Kolendar. Marcijuš: 18. Pondeljek, Ciril — 19 Tork, József, zaručnik bl. d. Marije — 20. Sreda, Joakim prizn. — 21. Četvrtak, Benedikt opat — 22 Petek, Žalostna Majka božja. — 23. Subota, Frumenijus mučenik. — 24. Nedelja Gabriel arkang. — Evangelium ove nedelja bude kada se je Jezuš k Jernžalemu približaval. prvi fertalj meseca bude 22-ga ob 2 vuri deset minnti vu jutro, vreme vetreno i mrzlo.

Politički pregled.

— Magjarski sabor sada razpravlja od plačah učiteljskih. Osobito rumunji govori-ju mnogo proti ovomu zakonskomu članku, jer se zahteva da svaki učitelj mora prije službe priseci, da bude decu vu blagoljub-nosti domoljubnosti odgajal.

Vnogo se piše i od razpravljanja po-godbe med Austrijom i Magjarskom. Aus-trija svaki den drugo zahteva, kaj nije mo-guće da joj daje Magjarska. Rada bi Aus-trija, da se Magjarska još 20 ljet odreča amostalne harmice.

Gabona árak. — Csema zítka

mmázsa	1 m.-cent,	kor. fill.
Buza	pšenica	14.00—
Rozs	Hzr	12.00—
Árpa	Jecmen	12.50—
Zab	Zob	14.00—
Kukoricza uj	Kuruza nova	11.30—
Fehér bab uj	Grah beli	16.00—
Sárga bab	» zuti	12.00—
Vegyes bab	» zimésan	11.50—
Kendermag	Konopljano seme	20.00—
Lenmag	Len	20.00—
Tökmag	Koščice	17.00—
Bükköny	Grahorka	12.00—

Biztos gyógyulást

talál
mindenki a felette fájdalmas bajok
Rheuma

Csuz

Ischias 905 7—8

Zsába ellen

ha csak egyszer is megpróbálja
AZ ÚJ SZERT,

„SAMOL” egy kemény, mely K. 150 és K. 250 és (akáig tartó) tubusokban a legelőbbre gyógyszerárban kapható.

SAMOL

Ha lakóhelyén levő gyógyszerárban „SAMOL” még nem volna kapható, tessék írni a Gyórátköröz.

FILO IÁNOS gyógyszerész, Budapest, Mátyás-tér 3.

„SAMOL”, oly eddig ismeretlen, hatásos alkotórészt tartalmaz, melynek előállítása a legtöbb államban szabaddalmazva van. A budapesti ker. betegsegélyező pénztár kórházában, más számos kórházban, orvosok és magánosok által kipróbálva. Használati utasítás és orvosi vélemények minden tubusnál.

429 tk. 907. Arverési hirdetemény.

A perlaki kir. járásbíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Posztravia Léárdné szül. Blazsekovicz Mária hodosáni lakosnak — Gyurán Mihály, Ilona Margit Strahia János és Gyurán Margit férj. Kovács Lőrinczné hodosáni lakosok elleni közösség megszüntetése iránti ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék a perlaki kir. járásbíróság területén fekvő Hodosán községi 1224 sz. tkjében A 1 sorsz. a foglalt 160 hrsz. 119 összeírasi sz. ház, udvar és kert a »Beltelek»-ben a hozzátartozó legelő és erdőiletményével. de a C 3 sorsz. a Gyurán Mihály, Ilona, Margit, s illetve Gyurán Margit ifj. Kovács Lőrincznét illető fele részére öz. Gyurán Ivánné szül. Szabol Mária javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jogalmi jognak az 1881. LX. t. cz. 163 §-a értelmében való fentartásával 795 K. kikiáltási árban mint bec-ában az

1907. évi április hó 3 napján d. e. 9 órakor. Hodosán község házában Dr. Tamás János perlaki ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó árverésen a bec-áron alul is eladatul fog.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10%-át bánatpénz fejében letenni kötelesek.

A kir. járásbíróság mint tkvi hatóság
Perlak, 1907, januar 27-én.

5585 tk. 906.

Arverési hirdetemény.

A kir. járásbíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Zakál Henrik csáktornyai ügyvéd által képviselt Muraközi Takarékpénztár részvénytársaság végrehajtatónak Trojok Ferenc ugyanis mi nt k. gyermeke Trojok Vincze és Roza törv. képviselője, Csernecsz Ágnes előbb öz. Lipics ertalanné most Trojok Ferenczné kedveshegyi lakosok elleni 117. kor és járuléka iránti végrehaj-tási ügyében az árverést az 1881 évi LX. t. cz. 144 és 146 §§-ai alapján elrendelte minek folytán végrehajtatónak 117 kor. tőke ennek 1905 évi ápril hó 24-től járó 8% késedelmi kamata, 53 kor. 30 fill. eddigi valamint 14 kor. 30 fill. ezuttal megállapított költségekből álló követelése végett a nagykanizsai kir. törvényszék, a csáktornyai kir. járásbíróság területén fekvő a viziszentgyörgyi 6 szam. tkv. 6 hrz. szám alatt foglalt ingatlan 316 kor. és az u. o. 7 sz. tkvben 7 hrz. sz. alatt foglalt ingatlan 446 kor. bec-árban Viziszentgyörgy község-házánál

1907 évi ápril hó 2 napjának délelőtti 10 órajá

kor Zakál Henrik csáktornyai ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladatul fog.

Megjegyzi a kir. járásbíróság mint tkvi hatóság, hogy a viziszentgyörgyi 6 sz. tkvben 6 hrz. év az u. o. 7 sz. tkvben 7 hrz. sz. alatt foglalt ingatlanok először a 3907/tk. 905 iktató számmal ezen ingatlanokra Trojok Ferencz javára bekebelezett holtiglatni haszonélvezeti joggal terheltlen bocsajtan-dó árverés alá, de a mennyiben az ingatlanokért egyenkint szolgálmi jogot megelőző zálogjoggal biztosított követelések kielégítésére megállapított 1050 kor. vételár be nem ígértetnek, az ingatlanok nyomban a szolgálmi jogtól mentesen bocsajtan-dó árverés alá.

Kikiáltási ár a fentebb kitelt bec-ár.

Árverezni kívánok tartoznak a bec-ár 10% át készpénzen vagy övadékes papírban a kiküldött kezehez letenni és pedig 31 kor. 60 fill. 44 kor. 60 fill.

Kir. Járásbíróság, mint tkvi hatóság.

Csáktornya, 1906. évi decz. hó 15-én.
937 1—1

H I R D E T É S E K

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

Szőlőlotványok

ministerilegelőirt minőségben,
17 faj esemeg, 19 borfajban, háromféle alanyon, fajtisztán, megszecs talajra is

Gyökere vessző Portalis, Solomis, Monti cola, Aramon, Rupentris, Gamun No. 1. és 2. kapható

Vállalati szőlőtelep-nél

B I L L É D,

Torontal megye.

Legolcsóbb árak!

Készlet:

271.000 oltvány, 250.000 gyökeres.
AZ INTÉZŐSÉG

Ház eladás.

A Vaspálya-uteza sarkán levő házamat szabad kézből azonnal eladom. Bővebbet nálam (vagy Hepp Ede pékmester urnál Rákóczi-uteza).

925 3—3 Öz. Kipke Istvánné.

Necsak olvasni

hanem meg is kell kísérni BERGMANN és TÁRSA, Dresden és Tetschen a/E régen bevált, gyógyító határad

Steckenpferd lilium-tej-szappanát

azelőtt Bergmann-féle liliumtejszappan (jegy: 2 Bergmänner) hogy szeplőktől ment, fehér arcbróti, valamint gyengéd arszint nyerjünk.

Darabja 80 fillér-ért kapható:

Strahia Testvérek-nél
Csáktornya.

971 28—50

Hochsinger-féle „GLORIA” a legjobb szer

Rheuma ellen
Hajhullás „
Fogfájás „

12 kis vagy 2 nagy üveg bérmentve kor. 5.—

Hochsinger M. és Fiai
Csáktornya.

Hochsingerova GLORIA najbolje je sredstvo

protiv Reume

„ Ispadanja vlasi
„ Zubobolje

12 malih ili 2 velike boce franko kruna 5.—

M. Hochsinger i Sinovi
Csáktornya.

903 7—52

Hochsingerova GLORIA najbolje je sredstvo

Védjegy: „Horgony!”

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónek bizonyult házi szer, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közvényment, csúzni és meghűlések... nél, bedörzsölés képpen használva. FIGYELMEZTETÉS. Súlyos hamisítványok miatt beviszáriások óvatosaak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerüzére az „Arany oroszlához”,
Prágában.
Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

AGRARIA

MAGYAR GÉPFORGALMI RÉSZV. TÁRS.

Benzinmotorok

Benzincséplők

Malomberendezések stb.

Kérjen minden gazda

árjegyzéket

Levélczím: 872 12—52

AGRARIA Budapest, Váci-út 2.

TEA

védjegye
tea kanna
eredeti csomagokban
kepte fő : STRAHIA TESTVÉREKNÉL Csáktornya.

Ne higgye el, hanem győződjék meg róla.

hogy van cég, ahol hihetetlenül olcsón, (értsd nem a minőség rovására olcsón) vásárolhat és zárolhat: Első minőségű, selyemszítaszövetet, keveretlen tiszta gépkendő olajat, henger és kenő olajat eredeti „Uszó“ kocsikenőcsőt, surlódásmentesítő tömitőanyagokat, szerelvényeket, malomszerszámokat, vasrészeket, eszközöket, modern közlőműveket, szijakat.

Ez a cég:

SCHVARCH JÓZSEF

és Társa,

műszaki iroda és raktár. —

Gépszí-gyár.

BUDAPEST, V. Váci-körút 26.

864 10—52

„Olcsó lődök Boszniában PÁLFI AMBRUS és Tsa. banjalukal cég által kaphatók. Érdeklődők e cégnek directe irjanak.

„Zemljišta uz jeltine cene u Bosni dobije se kroz firme „PÁLFI AMBRUS i Drug“ u Banjoj luci. Kupci neka se obrate direct na ovu firmu.“

906 6—10

BUDAPESTEN

926 2—4

AZ EGYETLEN

FÜGGETLEN

ELLENZÉKI

nagy napilap

„AZ UJSÁG“

Előfizetési ára:

Egész évre	28 kor. — fill.
Fél évre	14 „ — „
Negyedévre	7 „ — „
Egy hónapra	2 „ 40 „

Megrendelési czim: **AZ UJSÁG** kiadóhivatala, Budapest, VII., Rákóczi-ut 54.